

Ilona RajECKa
IPSiR

Zagrożenia prywatności

Mówiąc o prywatności, należy odwołać się do takich wartości jak : samotność, odosobnienie, tajemnica, autonomia, niezależność. Czy jednak świat liczy się z nimi, dostrzega konieczność ich ochrony? W czasach obecnych coraz mniej na to wskazuje.

Mimo, iż życie prywatne człowieka jest obecnie chronione przez szereg dokumentów : Powszechną Deklarację Praw Człowieka, Międzynarodowy Pakt Praw Politycznych i Obywatelskich, Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności, a przede wszystkim przez konstytucje poszczególnych państw, to wciąż prywatność jest naruszana.

Prywatność jest sferą życia człowieka nie pozbawioną (niestety) ingerencji osób trzecich. Jej zagrożenie wciąż rośnie i wszystko wskazuje na to, że w przyszłości nikt już nie będzie wiedział czym tak naprawdę jest prywatność. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest głównie rozwój nowych technologii, które oprócz pozytywnych aspektów mają również swoje ujemne strony.

Od wielu lat zagrożeniem dla prywatności są urządzenia podsłuchowe. Podsłuchiwanie w większości państw jest nielegalne, nie zniechęca to jednak do prowadzenia tego rodzaju działalności (szczególnie przez agencje działające na zlecenie wielkich korporacji). Podsłuchiwać mogą także rządy państw, grupy terrorystyczne, jak również przeciętni obywatele. Postępująca miniaturyzacja doprowadziła do tego, że urządzenia podsłuchowe są na tyle małe, że można je schować w obiektach, które znajdują się na widocznym miejscu bez obawy, że zostaną wykryte przez podsłuchiwaną. Rozwój technologii spowodował, że podsłuchiwanie rozmów telefonicznych stało się wyjątkowo proste. Wystarczy do tego odpowiednio dostrojony odbiornik radiowy. Jaką więc pewność może mieć użytkownik telefonu komórkowego, że jego rozmowy nie są podsłuchiwane?

Zagrożenie dla prywatności stanowi również monitoring, zarówno uliczny jak i ten „używany” do podglądania klientów w przebierałniach znajdujących się w sklepach. W obecnych czasach kamery można spotkać praktycznie wszędzie : w miejscach pracy, w każdym sklepie, na ulicy, a ostatnio także coraz częściej w szkole. Mało tak naprawdę jest miejsc, w których człowiek nie czuł by się podglądany.

Naruszenie prywatności człowieka to nie tylko podglądanie go, podsłuchiwanie jego oraz rozmów przez niego prowadzonych. To także czytanie korespondencji - zwłaszcza tej elektronicznej – przez osoby nieupoważnione do tego. Wiadomości wysyłane pocztą elektroniczną są stosunkowo proste do odczytania mimo stosowanych powszechnie środków bezpieczeństwa (np. hasło dostępu). Ostatnio dużo mówi się o naruszeniu prywatności pracowników przez pracodawców, do czego ci ostatni zastrzegają sobie prawo. Pracodawcy przeglądają pocztę internetową swoich pracowników, nagrywają ich rozmowy telefoniczne, kontrolują każdy ich ruch w sieci, tym samym „grzebią” w ich prywatności. Staje się to zjawisko coraz powszechniejsze.

Zagrożeniem prywatności jawią się także przeglądarki internetowe (google i inne). Zbierają one informacje na temat osób korzystających z nich. Naukowcy z Uniwersytetu Technologicznego w Graz, wskazują na zagrożenia dla ludzkości ze strony wyszukiwarki google. Według nich lekceważy ona ochronę prywatności

użytkowników, a w przyszłości może wykorzystać zgromadzone dane przeciwko swoim użytkownikom.

Jak rysuje się przyszłość prywatności? W USA wprowadzane są już paszporty wyposażone w identyfikatory RFID, które mogą być skanowane bez wiedzy osób, je posiadających. Dzięki temu mogą być zapisywane na nich poufne informacje. Istnieje również możliwość odczytywania poufnych danych bez wiedzy osoby, której dotyczą. Dzisiejsza technologia pozwala na skonstruowanie specjalnych urządzeń, które pozwalają ustalić dokładne położenie osoby mającej przy sobie identyfikator RFID. W przyszłości mogą one zostać wszczepiane ludziom pod skórę, po to by kontrolować każdy ich ruch.

Zagrożenie prywatności jest także związane z rozwojem globalnego systemu określania położenia (GPS), a także biometryki. Biometryka opiera się na identyfikacji człowieka wykorzystując specyficzne cechy jego organizmu. W przyszłości zapewne identyfikacji będzie się dokonywało za pomocą takich technik biometryki jak : rozpoznawanie cech charakterystycznych tęczówki oka, układu żył, geometrii twarzy, dłoni, linii papilarnych. Tradycyjne systemy są zawodne, niosą ze sobą duże koszty, karty magnetyczne ulegają zniszczeniu, toteż ustąpią miejsca nowym technologiom, które ingerują w prywatność człowieka - a czy jej zagrażą - to się okaże w przyszłości.

Ochrona prywatności jest uzależniona od stopnia skuteczności mechanizmów ochrony informacji o jednostce, co jednak ulega osłabieniu wraz z rozwojem nowych technologii. Nagromadzenie dużej liczby informacji o jednostce, szybkość ich gromadzenia i przekazywania za pomocą metod wcześniej nie znanych, łatwiejszy do nich dostęp osób trzecich, tworzą zagrożenie dla prywatności na skalę wcześniej nie znaną. Czy więc prywatność czeka w przyszłości śmierć? Wszystko zależy od dalszego postępowania człowieka, jeżeli technologia wciąż będzie się rozwijać w tak szybkim tempie, to przyszłość prywatności rysuje się ponuro. Jednak to właśnie dzięki technice, jej produktom życie człowieka jest obecnie łatwiejsze i ciekawsze.